SÄRSKILT UTTALANDE
2022-12-13

RS 2022–0663

Regionstyrelsen
Ärende 12

Yttrande över Trafikanalys rapport 2022:14, Förslag som leder till transportsektorns klimatomställning

Sverigedemokraterna deltar inte i beslutet.

Region Stockholm är positiv till förslaget om att främja den inhemska biodrivmedelsproduktionen genom att införa en riktad kvot för avancerade biodrivmedel i reduktionsplikten samt förstärka Industriklivet. Reduktionsplikten är direkt ineffektivt och tvingar fram dyra utsläppsminskningar för transportsektorn. Det finns därför anledning att i stället utreda hur man kan göra reduktionsplikten mer samhällsekonomiskt effektiv.

Trafikanalys konstaterar i rapporten att scenarioanalyser från Naturvårdsverket visar att 2030-målet för inrikes transporter kan uppnås med dagens beslutade styrmedel, däremot inte 2045-målet. Vidare redogörs att 2030-målet enbart går att uppfylla om det finns en ändamålsenlig ladd-infrastruktur för elfordon samt att hållbara förnybara drivmedel finns att tillgå. Vi befinner oss idag i en rådande energikris där vi är beroende av den gemensamma elmarknaden i Europa. Sveriges egen energiproduktion som exempelvis kärnkraft har under en längre tid demonterats. Vi är fortfarande bara i begynnelsefasen vad gäller sol, vind och vattenkraften som idag är bristfälliga och lever inte upp till den kapacitet som krävs. En alternativ inriktning i syfte att skapa en robusthet i systemet är att börja med att bygga en trygg och stabil elproduktion i Sverige. Detta är en förutsättning för att kunna lev upp till 2030 och 2045-målen.

Enligt Region Stockholms klimatfärdplan 2050 och hållbarhetsstrategi behövs en dämpad utveckling av antalet fordons- och personkilometer, effektivare och renare fordon och en utfasning av fossila drivmedel. En sådan målsättning går att likna med ovannämnd problembild. Infrastrukturen är idag bristfällig och saknas till viss del helt. I takt med att fossila drivmedel fasas ut krävs det att en välfungerande infrastruktur redan finns på plats. En överflyttning från biltrafik till kollektivtrafik och eldrivna fordon medför en ökad elkonsumtion och det kommer där med behövas utbudsökningar för att matcha efterfrågeökningen. Det är något som inte finns inte idag och det saknas även utredningar som tillämpar detta. Vidare skrivs det om vilka effekter förslagen kan ge bland annat att en ökad elanvändning inom transportsektorn kan medföra ökade risker för lokal eleffektbrist för totalförsvaret. Region Stockholm instämmer i att detta är en påtaglig risk som måste adresseras på nationell nivå men vill samtidigt lyfta fram att i många samhällsviktiga verksamheter såsom

sjukvård kan risken för effektbrist till viss del minskas genom planering av effektuttag samt energieffektiviseringsarbete. Detta är enbart en temporär lösning. En annan viktig aspekt att ta hänsyn till är den indirekta miljöpåverkan fordonstillverkningen av eldrivna fordon har samt batteriernas livscykel.